



**LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS APSAUGOS VALSTYBINĖS KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-1005 2, 3,
12 STRAIPSNIŲ, IV SKYRIAUS ANTROJO SKIRSNIO PAKEITIMO, ĮSTATYMO
PAPILDYMO 6¹ STRAIPSNIU IR IV SKYRIAUS TREČIOJO SKIRSNIO
PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS**

2020 m. sausio 28 d. Nr. XIII-2794
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė** – valstybės įgaliotų institucijų ir pareigūnų veikla ūkio subjektų, kitų fizinių ir juridinių asmenų atžvilgiu, kuria siekiama užtikrinti teisėtumą ir teisėtumą aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje, pasireiškianti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimų prevencija, pažeidimų nutraukimu bei šių pažeidimų padarymu kaltų asmenų nustatymu, jų patraukimu teisinėn atsakomybėn.

2. **Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai** – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos sistemos pareigūnai, turintys šio ir kitų įstatymų jiems suteiktas galias.

3. **Augalų ar gyvūnų masinis žuvimas** – staigus arba laipsniškas augalų ar gyvūnų individų ar populiacijų skaičiaus sumažėjimas, dėl kurio gali būti pažeista ekologinė pusiausvyra ar grėsti augalų ar gyvūnų populiacijų visiškas išnykimas, atsiradęs dėl fizinių ar juridinių asmenų vykdomos veiklos.

4. **Ekologinis įvykis** – aplinkos oro, vandens, dirvožemio, grunto užteršimas cheminėmis, biologinėmis ir radioaktyviosiomis medžiagomis arba kitoks aplinkai padarytas poveikis.

5. **Kontrolinis pirkimas** – prekių ir (ar) paslaugų pirkimas, vykdomas atliekant ūkio subjekto veiklos neplaninį patikrinimą, kitų fizinių ir juridinių asmenų patikrinimą, kurio tikslas – nustatyti, ar ūkio subjektas, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys parduoda prekes ir (ar) teikia paslaugas laikydamiesi aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų nustatytų reikalavimų.

6. **Privalomasis nurodymas** – rašytinės formos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno įpareigojimas fiziniam ar juridiniam asmeniui per tam tikrą terminą įgyvendinti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų

reikalavimus arba imtis priemonių, kad aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimų arba žalos aplinkai būtų išvengta ar ji būtų sumažinta, arba likviduoti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimo sukeltas pasekmes, arba įgyvendinti aplinkos atkūrimo priemonės.

7. **Privati teritorija** – fizinių arba privačių juridinių asmenų nuosavybės teise ar kitais pagrindais valdoma, naudojama teritorija, išskyrus fizinių asmenų gyvenamąsias patalpas.

8. **Ūkio subjektas** – kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme.

9. **Valstybiniai laboratoriniai tyrimai** – aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės tikslais atliekami į aplinką patenkančių teršalų, jų paveiktos aplinkos ir atliekų cheminės sudėties ir fizikinių savybių tyrimai ir matavimai (ėminių ėmimas, laboratorinių tyrimų ir matavimų atlikimas).

10. Kitos šiame Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos arba vartojamos Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatyme, Lietuvos Respublikos policijos įstatyme ir Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme.“

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) taiko aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidėjams šiame ir kituose įstatymuose nustatytas teisinio poveikio priemonės – nustatyta tvarka skiria administracines nuobaudas (įstatymų nustatytais atvejais perduoda medžiagą teisėsaugos institucijoms spręsti klausimą dėl kaltų asmenų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn) ir ekonomines baudas, taiko kitas įstatymų nustatytas teisinio poveikio priemonės;“.

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 6¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 6¹ straipsniu:

„6¹ straipsnis. Valstybinių laboratorinių tyrimų ir kitų aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei reikalingų tyrimų ir matavimų organizavimas ir vykdymas

1. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei reikalingus tyrimus ir matavimus, išskyrus valstybinius laboratorinius tyrimus, vykdo pati arba organizuoja jų vykdymą teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Valstybinius laboratorinius tyrimus pagal aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos pavedimus vykdo biudžetinė įstaiga Aplinkos apsaugos agentūra. Pavedimai vykdyti valstybinius laboratorinius tyrimus duodami šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka, kai yra šio straipsnio 6 dalyje nurodyti pagrindai. Aplinkos apsaugos agentūra valstybinius laboratorinius tyrimus atlieka pati arba organizuoja jų atlikimą teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojai, pateikę darbuotojo pažymėjimą ir nustatytos formos aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos pavedimą vykdyti valstybinius laboratorinius tyrimus, be išankstinio įspėjimo tikrinamo objekto darbo metu arba kai yra pagrįstos informacijos ar pagrįstų įtarimų, kad viršijami aplinkos apsaugos normatyvai ir (ar) kitaip neteisėtai teršiama aplinka, ir (ar) netinkamai tvarkomos atliekos, bet kuriuo metu turi teisę, laikydamiesi teisės aktuose nustatytų sąlygų, patekti į pavedime nurodytą teritoriją ir (ar) objektą ir atlikti pavedime nurodytus matavimus ir (ar) paimti ėminius. Įeiti į fizinių asmenų gyvenamąsias patalpas galima tik turint šio Įstatymo 12¹ straipsnyje nustatyta tvarka gautą teismo leidimą. Aplinkos apsaugos agentūra turi teisę pasitelkti kitus nešališkus, turinčius reikiamų specialiųjų žinių ir (ar) patirties, ir (ar) reikiamą įrangą asmenis matavimams atlikti ir (ar) ėminiams paimti.

4. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos pavedime vykdyti valstybinius laboratorinius tyrimus nurodomas asmuo, kurio valdomoje, naudojamoje teritorijoje, objekte turi būti atlikti valstybiniai laboratoriniai tyrimai, ir (arba) kiti duomenys, aiškiai identifikuojantys tyrimų atlikimo vietą ar objektą, jų atlikimo pagrindas, tikslas, veiksmai, matavimai, kuriuos įgaliotas atlikti Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojas, asmens, kurio valdomoje, naudojamoje teritorijoje, objekte turi būti atlikti valstybiniai laboratoriniai tyrimai, informavimo apie valstybinių laboratorinių tyrimų rezultatus tvarka, Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojų veiksmų ir valstybinių laboratorinių tyrimų rezultatų apskundimo tvarka, kiti duomenys.

5. Asmenys, kurių nuosavybės teise ar kitais pagrindais valdomoje, naudojamoje teritorijoje, objekte (statinyje, įrenginyje, patalpose ir kt.) yra taršos šaltinis ir (ar) užteršta aplinka, ir (ar) atliekos, privalo bet kuriuo metu leisti Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojams ir kitiems Aplinkos apsaugos agentūros pasitelktiems asmenims, pateikusiems šio straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus, patekti į teritoriją ir (ar) objektą, sudaryti sąlygas jiems patekti prie taršos šaltinių ar užterštų vietų.

6. Valstybiniai laboratoriniai tyrimai atliekami:

1) vykdant aplinkos ministro nustatyta tvarka sudarytus metinius valstybinių laboratorinių tyrimų planus. Valstybinių laboratorinių tyrimų metiniai planai sudaromi remiantis kontroliuotinių subjektų rizikos vertinimo rezultatais;

2) turint pagrįstos informacijos ar kilus pagrįstiems įtarimams, kad viršijami teisės aktuose nustatyti aplinkos apsaugos normatyvai ar standartai ir (ar) netinkamai tvarkomos atliekos.

7. Valstybinių laboratorinių tyrimų organizavimo, planavimo, pavedimų vykdyti tyrimus teikimo ir vykdymo, valstybinių laboratorinių tyrimų rezultatų teikimo tvarką nustato, pavedimo vykdyti valstybinius laboratorinius tyrimus formą tvirtina aplinkos ministras.

8. Fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys (teršėjai) apmoka valstybinių laboratorinių tyrimų, kuriuos atlieka Aplinkos apsaugos agentūra, išlaidas, jeigu šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinama, kad šiais tyrimais nustatyta leistinas normas viršijanti arba neleistina tarša ir (ar) netinkamai tvarkomos atliekos.

9. Aplinkos ministras, suderinęs su Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, tvirtina valstybinių laboratorinių tyrimų kainų nustatymo metodiką (toliau – metodika), pagal kurią apskaičiuojamos šio straipsnio 8 dalyje nurodytų tyrimų išlaidos. Vadovaudamasis metodika Aplinkos apsaugos agentūros vadovas tvirtina valstybinių laboratorinių tyrimų kainas. Valstybinių laboratorinių tyrimų apmokėjimo tvarką tvirtina aplinkos ministras.“

4 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) pateikę tarnybinį pažymėjimą, netrukdomi patekti (įeiti, įvažiuoti) į visų įmonių, įstaigų, organizacijų, ūkių, karinių dalinių, pasienio ruožo bei privačias teritorijas ir jose esančius objektus (statinius, įrenginius, patalpas ir kt.), kitus ūkinės veiklos objektus ir tikrinti, ar juose laikomasi aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, imti ėminius, atlikti kontrolinius pirkimus, tyrimus ir matavimus, fiksuoti patikrinimą garso ir (ar) vaizdo fiksavimo priemonėmis, neatlygintinai gauti cheminių medžiagų ir preparatų pavyzdžius tyrimams, jų sudėčiai bei savybėms ištirti ar bandymams atlikti, taip pat įstatymų nustatyta tvarka gauti informaciją bei duomenis, kurie yra valstybės ar tarnybos, komercinė ar pramoninė paslaptis, cheminių medžiagų ir preparatų kontrolei atlikti, aplinkos ministro nustatyta tvarka ne ilgiau kaip 20 darbo dienų (aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu šis terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip 20 darbo dienų) paimti dokumentus ar patvirtintas jų kopijas ir daiktus, reikalingus patikrinimui atlikti, jeigu šių dokumentų ar daiktų paėmimo nereglamentuoja Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas;“.

2. Pripažinti netekusiu galios 12 straipsnio 1 dalies 7 punktą.

3. Pakeisti 12 straipsnio 1 dalies 19 punktą ir jį išdėstyti taip:

„19) pasitelkti nešališkus ekspertus ar specialistus, turinčius reikiamų specialiųjų žinių ir (ar) reikiamą įrangą, dalyvauti patikrinime ir (ar) vertinti patikrinimo duomenis, ir (ar) imti ėminius, ir (ar) atlikti tyrimus ir matavimus, kai reikalingos specialiosios žinios ir (ar) įrangą;“.

4. Pakeisti 12 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Vyresnieji aplinkos apsaugos inspektoriai neturi šio straipsnio 1 dalies 18 punkte nustatytų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų galių.“

5. Pakeisti 12 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybiniai aplinkos apsaugos inspektoriai neturi šio straipsnio 1 dalies 18 punkte nustatytų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų galių ir teisės vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę tarptautiniuose vandenyse.“

5 straipsnis. IV skyriaus antrojo skirsnio pakeitimas

Pakeisti IV skyriaus antrąjį skirsnį ir jį išdėstyti taip:

„ANTRASIS SKIRSNIS PRIVALOMIEJI NURODYMAI

18 straipsnis. Privalomojo nurodymo davimas

1. Privalomasis nurodymas duodamas šiais atvejais:

1) kai dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo ar taršos leidimo sąlygų nesilaikymo kyla reali grėsmė, kad bus padarytas tiesioginis reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai, ir (ar) kyla tiesioginis pavojus žmonių sveikatai ar gyvybei, ir nėra galimybės kitais būdais to išvengti, duodamas privalomasis nurodymas sustabdyti įrenginio ar jo dalies eksploatavimą;

2) jeigu nustatytas taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo ar taršos leidimo sąlygų nesilaikymas, susijęs su neleistinu teršalų išmetimu, atliekų susidarymu, laikymu ar apdorojimu arba neteisėtu gamtos išteklių naudojimu, ir (ar) vykdomas neteisėtas aplinkos teršimas ir (ar) neteisėtai naudojami ar naikinami gamtos ištekliai, ir (ar) daroma žala aplinkai ir vykdoma veikla didina pažeidimo mastą, duodamas privalomasis nurodymas sustabdyti tai lemiančią konkrečią veiklą;

3) įvykus esminiam objekto ar įrenginio savybių pokyčiui, dėl kurio negali būti laikomasi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo ar taršos leidimo sąlygų ar negali būti vykdoma nurodytuose leidimuose numatyta veikla arba negali būti tinkamai vykdoma valstybinė aplinkos apsaugos kontrolė, duodamas privalomasis nurodymas sustabdyti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime ar taršos leidime nurodytą veiklą;

4) kai yra reali grėsmė, kad gali būti padaryta žala aplinkai, ir nesiimama visų būtinų žalos aplinkai prevencijos priemonių, kad būtų išvengta žalos aplinkai ar ji būtų sumažinta, duodamas privalomasis nurodymas taikyti konkrečias žalos aplinkai prevencijos priemones;

5) kai padaryta žala aplinkai ir nesiimama veiksmų, užtikrinančių teršalų ir (ar) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą, duodamas privalomasis nurodymas užtikrinti teršalų ir (ar) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą;

6) kai esant žalai aplinkai nevykdomos ar netinkamai vykdomos aplinkos atkūrimo priemonės, duodamas privalomasis nurodymas vykdyti ar tinkamai vykdyti aplinkos atkūrimo priemones;

7) kai dėl asmens veikos kyla reali grėsmė, kad bus pažeisti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimai, ir nesiimama reikiamų veiksmų pažeidimui išvengti, duodamas privalomasis nurodymas imtis reikiamų veiksmų pažeidimui išvengti;

8) kai iki veiklos patikrinimo pabaigos aplinkos apsaugą ir (ar) gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas nenutraukiamas ir (ar) jo pasekmės nepašalinamos, duodamas privalomasis nurodymas nutraukti pažeidimą ir (ar) pašalinti jo pasekmes;

9) kai aplinkos apsaugą ir (ar) gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka neteikiamos ataskaitos ar (ir) neteikiama kita privaloma pateikti informacija, ar (ir) nevykdomi teisėti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų ar aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos reikalavimai (išskyrus reikalavimus, duotus pagal privalomuosius nurodymus), duodamas privalomasis nurodymas pateikti ataskaitas ar (ir) kitą privalomą pateikti informaciją ar (ir) vykdyti teisėtus reikalavimus.

2. Jeigu duodamas privalomasis nurodymas sustabdyti įrenginio ar jo dalies eksploatavimą ar kitą veiklą šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytais atvejais, privalomajame nurodyme turi būti nurodytos sąlygos ar priemonės, kurias įgyvendinus galima atnaujinti sustabdytą įrenginio ar jo dalies eksploatavimą ar kitą veiklą, nurodytą privalomajame nurodyme.

3. Tais atvejais, kai nėra galimybės operatyviai surašyti privalomojo nurodymo, tačiau atsižvelgiant į situaciją būtina nedelsiant imtis priemonių, arba kai pažeidimas gali būti pašalintas nedelsiant, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai žodžiu pareikalauja iš atsakingų asmenų atlikti veikas, kad būtų išvengta žalos aplinkai ar ji būtų sumažinta arba kad būtų išvengta tiesioginio pavojaus žmonių sveikatai ar gyvybei ar jis būtų sumažintas. Informacija apie aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų žodžiu duotus reikalavimus (nurodymus) atlikti veikas (nurodymo turinys, vykdymo tvarka, sąlygos ir terminai) nurodoma dokumente, kuriuo įforminamas patikrinimas. Asmenys privalo vykdyti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės

pareigūnų žodžiu duotus reikalavimus. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų žodžiu duoti reikalavimai, nurodyti patikrinimą įforminančiame dokumente, gali būti skundžiami *mutatis mutandis* šio Įstatymo 25 straipsnyje nustatyta tvarka. Skundo padavimas nesustabdo aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno žodžiu duoto reikalavimo vykdymo.

4. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas gali aplinkos ministro nustatyta tvarka laikinai, ne ilgiau kaip iki privalomojo nurodymo įvykdymo dienos, užplombuoti patalpas, įrenginius ir kitus objektus, jeigu nėra kitos galimybės užtikrinti privalomojo nurodymo ar aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno žodžiu duoto reikalavimo vykdymą. Toks sprendimas pažymimas privalomajame nurodyme ir skundžiamas kartu su privalomuoju nurodymu šio Įstatymo 25 straipsnyje nustatyta tvarka.

5. Draudžiama sustabdyti veiklą, jeigu toks veiklos sustabdymas galėtų sukelti didesnę žalą visuomenės interesams (sutrikdyti viešąjį vandens tiekimą, nuotekų tvarkymą, centralizuotą šilumos ar elektros energijos tiekimą, mišrių komunalinių atliekų tvarkymą) negu veiklos tęsimas. Šiame punkte nurodytą žalos visuomenės interesams vertinimą atlieka aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovo sudaryta komisija.

19 straipsnis. Privalomojo nurodymo turinys ir forma

1. Privalomajame nurodyme turi būti šie duomenys:

1) aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno, duodančio privalomąjį nurodymą, vardas, pavardė, pareigos;

2) privalomojo nurodymo surašymo data ir vieta;

3) kam duodamas privalomasis nurodymas – juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens kodas, adresas, kontaktinė informacija. Jeigu privalomasis nurodymas duodamas fiziniam asmeniui, – jo vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta, kontaktinė informacija;

4) privalomojo nurodymo davimo pagrindas – pažeisti aplinkos apsaugą ir (ar) gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų reikalavimai, veika, dėl kurios gali atsirasti pažeidimas, kitos nustatytos aplinkybės, pagrindžiančios privalomojo nurodymo davimą;

5) kokius veiksmus turi atlikti asmuo, kuriam duodamas privalomasis nurodymas, ir per kokius terminus jis tai turi padaryti;

6) privalomojo nurodymo terminų pratęsimo tvarka;

7) privalomojo nurodymo apskundimo tvarka;

8) informacija, kaip asmuo turi pranešti apie įvykdytą privalomąjį nurodymą;

9) atsakomybė už privalomojo nurodymo neįvykymą;

10) kita reikalinga informacija.

2. Privalomojo nurodymo formą ir pildymo reikalavimus, laikydamosi šio straipsnio 1 dalies nuostatų, tvirtina aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija.

20 straipsnis. Privalomojo nurodymo įteikimas

Privalomojo nurodymo antrasis egzempliorius pasirašytinai įteikiamas fiziniam asmeniui, kuriam šis nurodymas duodamas, ar jo atstovui arba juridinio asmens, kuriam šis nurodymas duodamas, atstovui. Kai nėra galimybės fiziniam asmeniui ar jo atstovui arba juridinio asmens atstovui pasirašytinai įteikti privalomojo nurodymo arba šie asmenys atsisako jį pasirašyti, privalomojo nurodymo antrasis egzempliorius ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo jo surašymo išsiunčiamas šiems asmenims registruotu laišku (fizinio asmens deklaruotos gyvenamosios vietos adresu ar kitu jo nurodytu dokumentų įteikimo adresu, jeigu fizinio asmens deklaruotos gyvenamosios vietos adresas ar kitas dokumentų įteikimo adresas nežinomas, – darbdavio registruotos buveinės adresu, Juridinių asmenų registre nurodytos juridinio asmens buveinės adresu).

21 straipsnis. Privalomojo nurodymo įvykdymo terminai, privalomųjų nurodymų derinimas

1. Privalomojo nurodymo įvykdymo terminus, ne ilgesnius kaip vienas mėnuo, nustato privalomąjį nurodymą duodantis aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas pagal tai, koks laikotarpis, atsižvelgiant į asmens, kuriam duodamas privalomasis nurodymas, pateiktą informaciją, kitą informaciją ir objektyvias aplinkybes, yra reikalingas privalomajame nurodyme nustatytiems reikalavimams įgyvendinti.

2. Ilgesnius, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, bet ne ilgesnius kaip 3 mėnesiai, privalomojo nurodymo įvykdymo terminus aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas, įvertinęs asmens, kuriam duodamas privalomasis nurodymas, pateiktą informaciją, kitą informaciją ir objektyvias aplinkybes, nustato suderinęs su aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovu arba jo įgaliotu asmeniu.

3. Ilgesnius, negu nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, bet ne ilgesnius kaip 6 mėnesiai, privalomojo nurodymo įvykdymo terminus aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas duoda atsižvelgęs į Komisijos dėl privalomųjų nurodymų įvykdymo terminų nustatymo sprendimą, įvertinus asmens, kuriam duodamas privalomasis nurodymas, pateiktą informaciją, kitą informaciją ir objektyvias aplinkybes. Ilgesni kaip 6 mėnesių terminai šioje dalyje nustatyta tvarka gali būti nustatyti išimtiniais atvejais, kai privalomiesiems nurodymams įvykdyti būtina atnaujinti įrenginius, pakeisti technologijas ar atlikti kitus sudėtingus pertvarkymus, kurie negali

būti įgyvendinti per 6 mėnesių terminą, ir kai dėl ilgesnio privalomojo nurodymo įvykdymo termino nebus padaryta žala aplinkai.

4. Jeigu duodamas privalomasis nurodymas dėl šio Įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų veikų, nepriklausomai nuo duodamo privalomojo nurodymo termino privalomasis nurodymas turi būti duodamas jį suderinus su aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovu arba jo įgaliotu asmeniu.

5. Privalomojo nurodymo dėl aplinkos atkūrimo priemonių terminai nustatomi atsižvelgiant į teisės aktų nustatyta tvarka parengtą aplinkos atkūrimo priemonių planą.

22 straipsnis. Privalomojo nurodymo įvykdymo terminų pratęsimas

1. Asmens, kuriam duotas privalomasis nurodymas, rašytiniu prašymu, jeigu jis dėl objektyvių priežasčių negali laiku įvykdyti privalomojo nurodymo, privalomojo nurodymo įvykdymo terminas gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgesniam kaip 6 mėnesių terminui.

2. Asmens rašytinis motyvuotas prašymas pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančiai institucijai turi būti pateiktas iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms. Tais atvejais, kai privalomojo nurodymo įvykdymo terminas yra trumpesnis kaip 5 darbo dienos, prašymas pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą turi būti pateiktas iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos. Sprendimą dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo priima aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, atsižvelgdamas į Komisijos dėl privalomųjų nurodymų terminų nustatymo siūlymą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos, išskyrus atvejus, kai nuo prašymo gavimo iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos liko mažiau kaip 5 darbo dienos, – tokiu atveju sprendimą priima aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo ne vėliau kaip iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos.

3. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimas dėl privalomojo nurodymo įvykdymo terminų nepratęsimo gali būti skundžiamas teismui įstatymų nustatyta tvarka.

23 straipsnis. Komisija dėl privalomųjų nurodymų įvykdymo terminų nustatymo

Komisijos dėl privalomųjų nurodymų įvykdymo terminų nustatymo sudėtį, darbo reglamentą tvirtina ir jos sprendimų įgyvendinimo tvarką nustato aplinkos ministras. Komisija dėl privalomųjų nurodymų terminų įvykdymo yra nuolat veikianti komisija.

24 straipsnis. Privalomojo nurodymo įvykdymas, privalomajame nurodyme nurodytų sąlygų ar priemonių įgyvendinimas

1. Apie privalomojo nurodymo reikalavimų įvykdymą asmuo ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo įvykdymo turi informuoti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančią instituciją ar jos įgaliotą asmenį privalomajame nurodyme nurodytu būdu.

2. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas privalo atlikti patikrinimą dėl privalomojo nurodymo įvykdymo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos apie privalomojo nurodymo įvykdymą gavimo dienos, o jeigu informacija apie privalomojo nurodymo įvykdymą nepateikta, – per 5 darbo dienas nuo privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos. Patikrinimas gali būti neatliekamas, kai neatlikus patikrinimo nustatoma, kad asmuo privalomąjį nurodymą įvykdė.

3. Jeigu privalomasis nurodymas įvykdytas, tai pažymima aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno turimame privalomojo nurodymo egzemplioriuje ir apie tai nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas, informuojamas asmuo, kuriam buvo duotas privalomasis nurodymas. Taip pat, privalomajame nurodyme darant įrašą apie jo įvykdymą, pateikiama informacija, koku būdu įsitikinta, kad privalomasis nurodymas įvykdytas.

4. Tais atvejais, kai privalomuoju nurodymu nurodyta sustabdyti įrenginio ar jo dalies eksploatavimą ar kitą veiklą, atnaujinti įrenginio ar jo dalies eksploatavimą ir (ar) sustabdytą veiklą galima tik įgyvendinus privalomajame nurodyme nurodytas sąlygas, apie tai informavus aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančią instituciją ar jos įgaliotą asmenį privalomajame nurodyme nurodytu būdu ir šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka gavus informaciją, kad privalomajame nurodyme nurodytos sąlygos ar priemonės įgyvendintos tinkamai. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas, gavęs informaciją apie privalomajame nurodyme nustatytų sąlygų ar priemonių įgyvendinimą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šios informacijos gavimo dienos privalo atlikti patikrinimą, ar privalomajame nurodyme nustatytos sąlygos ar priemonės įgyvendintos tinkamai, ir apie patikrinimo rezultatus informuoti asmenį šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka. Taip pat, privalomajame nurodyme darant įrašą apie sąlygų ar priemonių įgyvendinimą, pateikiama informacija, koku būdu įsitikinta, kad privalomasis nurodymas įvykdytas.

5. Jeigu privalomuoju nurodymu sustabdytas įrenginio ar jo dalies eksploatavimas ar sustabdyta kita veikla atnaujinama negavus šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka informacijos, kad sąlygos ar priemonės įgyvendintos tinkamai, laikoma, kad įrenginio ar jo dalies eksploatavimas ar veikla atnaujinti neteisėtai.

25 straipsnis. Privalomojo nurodymo apskundimas, privalomojo nurodymo panaikinimas institucijos iniciatyva

1. Privalomąjį nurodymą gali apskusti asmuo, dėl kurio jis priimtas.
2. Privalomasis nurodymas per 10 darbo dienų nuo jo įteikimo gali būti skundžiamas aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovui arba jo įgaliotam asmeniui.
3. Jeigu privalomąjį nurodymą davė aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovas, privalomasis nurodymas įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.
4. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovui arba jo įgaliotam asmeniui pateiktas skundas dėl privalomojo nurodymo turi būti išnagrinėtas per 10 darbo dienų.
5. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo, išnagrinėjęs skundą, priima vieną iš šių sprendimų:
 - 1) privalomąjį nurodymą palieka nepakeistą;
 - 2) privalomąjį nurodymą pakeičia iš dalies, sumažindamas jame nustatytus reikalavimus arba nustatydamas kitus jo įvykdymo terminus. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo, nustatydamas kitus privalomojo nurodymo įvykdymo terminus, *mutatis mutandis* vadovaujasi šio Įstatymo 21 straipsnio nuostatomis;
 - 3) privalomąjį nurodymą panaikina ir perduoda jį priėmusiam pareigūnui pateikti iš naujo;
 - 4) privalomąjį nurodymą panaikina.
6. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovo arba jo įgalioto asmens sprendimas dėl privalomojo nurodymo įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.
7. Skundo padavimas nesustabdo privalomojo nurodymo vykdymo.
8. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija, paaiškęs naujoms aplinkybėms, gali panaikinti privalomąjį nurodymą motyvuotu sprendimu ir turi apie tai informuoti asmenį, kuriam buvo duotas privalomasis nurodymas.

26 straipsnis. Veiksmai, kai privalomasis nurodymas neįvykdomas

1. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas, suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija, atsižvelgdama į privalomajame nurodyme nurodytą įpareigojimų turinį, kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius, kreipiasi į teismą dėl įpareigojimo asmeniui, kuriam duotas privalomasis nurodymas, įvykdyti privalomajame nurodyme nustatytus reikalavimus, išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 2 ir 3 dalyse.

2. Kai privalomojo nurodymo teisėtumas ar privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimas nagrinėjami šio Įstatymo nustatyta tvarka aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančioje institucijoje, priėmus sprendimą nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina sprendime nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar priimamas sprendimas dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino nepratęsimo, jeigu privalomasis nurodymas neįvykdomas laiku, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija, atsižvelgdama į privalomajame nurodyme nurodytą įpareigojimų turinį, kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius, kreipiasi į teismą dėl įpareigojimo asmeniui, kuriam duotas privalomasis nurodymas, įvykdyti privalomajame nurodyme nustatytus reikalavimus.

3. Kai byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo nagrinėjama teisme, įsiteisėjus teismo sprendimui nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo, privalomasis nurodymas neįvykdomas laiku, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija, atsižvelgdama į privalomajame nurodyme nurodytą įpareigojimų turinį, kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius, kreipiasi į teismą dėl įpareigojimo asmeniui, kuriam duotas privalomasis nurodymas, įvykdyti privalomajame nurodyme nustatytus reikalavimus.

4. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas, suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas privalo asmenį, kuriam duotas privalomasis nurodymas, patraukti atsakomybėn už privalomajame nurodyme nustatytų reikalavimų neįvykdymą laiku, išskyrus atvejus, kai byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo nagrinėjama teisme. Tokiais atvejais už privalomojo nurodymo neįvykdymą asmuo traukiamas atsakomybėn įsiteisėjus teismo sprendimui nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.“

6 straipsnis. IV skyriaus trečiojo skirsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios IV skyriaus trečiąjį skirsnį.

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnį ir šio straipsnio 3 ir 4 dalis, įsigalioja 2020 m. gegužės 1 d.

2. Šio įstatymo 3 straipsnis įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.

3. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija iki 2020 m. balandžio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras iki 2020 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

5. Privalomųjų nurodymų, duotų iki šio įstatymo įsigaliojimo, terminų pratęsimo, apskundimo ir kitos susijusios procedūros vykdomos ir baigiamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas



Gitanas Nausėda